

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-3-93 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 08-41/565-213
Karar Tarihi : 27.6.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof.Dr.Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Hilmi BOLATOĞLU, Neyzar MENTEŞOĞLU

**C. ŞİKAYET
EDEN**

20

: Özlenir Giyim Sanayi ve Ticaret A.Ş.
İstiklal Caddesi No:77 Beyoğlu / İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN:

Levi Strauss İstanbul Konfeksiyon Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Büyükdere Caddesi Yapı Kredi Plaza C Blok No:25
Levent / İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Levi Strauss İstanbul Konfeksiyon Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, şikayetçinin siparişlerini karşılamamak, ihracatını engellemek, ayrımcılık yapmak ve franchise anlaşmasını tek taraflı feshetmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde özetle; Levi Strauss İstanbul Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş. (Levi's İstanbul)'nin, Özlenir Giyim Sanayi ve Ticaret A.Ş.(Özlenir Giyim)'nin siparişlerini karşılamayı reddettiği, Özlenir Giyim'in Levi's markalı ürünleri ihraç etmesini engellediği, eşit durumdakilere eşit hak ve yükümlülükler için farklı koşullar uyguladığı ve aralarındaki franchise anlaşmasını maddi ve hukuki gerekçesi olmaksızın tek taraflı olarak feshettiği iddia edilmiş ve bu davranışların 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği öne sürülmüştür.

40

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 26.5.2008 tarih ve 3219 sayı ile intikal eden başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 20.6.2008 tarih ve 2008-3-93/İİ-08-HB sayılı İlk İnceleme Raporu 20.6.2008 tarih, REK.0.07.00.00-110/105 sayılı Başkanlık Önergisi ile 08-41 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; şikayete konu eylemlerin 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlal oluşturmadığı ve konuyla ilgili olarak önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

50

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

60 Levi's İstanbul'un mal vermeyi reddetme ve ayrımcılık eylemleri gerçekleştirdiğine ilişkin iddialar şikayetçi tarafından daha önce de Kurumumuza yansıtılmıştır. Şikayetçinin 13.3.2007 tarih, 1939 sayılı başvurusuna istinaden yapılan inceleme sonucunda alınan 03.05.2007 tarih ve 07-37/394-154 sayılı Kurul kararında, başvuru konusu eylemlerin 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bir ihlal oluşturmadığı hükme bağlanmıştır. Halihazırdaki inceleme konusu başvuruda yer alan iddialardan bahse konu Kurul kararında değerlendirilmemiş olan iki farklı iddia bulunmaktadır.

Bu iddialardan ilki Levi's İstanbul'un, Özlenir Giyim'in Levi's markalı ürünleri ihraç etmesini, taraflar arasında imzalanmış olan "Orijinal Levi's Mağazası Franchise Anlaşması" koşullarına aykırı olarak engellediği, ikincisi ise ilgili sözleşmeyi haksız biçimde sona erdirdiği yolundadır.

70 Dikey ilişkilerdeki dış ticaret yasakları, bir egemen ülkenin topraklarından diğer bir egemen ülkenin topraklarına yapılan satışların dikey anlaşmalarla oluşturulan bölge kısıtlamaları nedeniyle engellenmesini ifade etmektedir. Uluslararası ticaret yönüyle rekabet kurallarının uygulanma alanına ilişkin bir soru işareti yaratan bu tür kısıtlama ve yasakların iki boyutu bulunmaktadır. Birincisi ithalatçı ülke boyutu ikincisi ise ihracatçı ülke boyutudur. İthalatçı ülke boyutu, ithalatçı konumundaki ülkeye alternatif yollarla (paralel ithalat) gerçekleştirilen mal veya hizmet girişinin dikey anlaşmalar çerçevesinde yasaklanması ile söz konusu olmaktadır. Mal veya hizmet girişinin olduğu ülkedeki alternatif temin kaynaklarını sınırlandırdığı ya da yok ettiği için genellikle ithalat yasaklarının rekabet ortamını olumsuz yönde etkilemesi söz konusudur. Bu çerçevede Kurul paralel ithalatın yasaklanmasının 4054 sayılı

80 Kanun'un ihlali anlamına geldiğini çeşitli kararlarında¹ vurgulamıştır. Konuya ihracatçı ülke açısından bakıldığında, rekabetçi sorunun ihracat yapan ülkede değil ithalatı gerçekleştiren ülkede ortaya çıktığı, ihracatın yapıldığı ülke açısından rekabetin kısıtlanmasının söz konusu olmayacağı² anlaşılmaktadır. Somut olayda da, Levi's İstanbul'un ihracat yasağı biçimindeki eylemleri Türkiye Cumhuriyeti içerisinde yer alan pazarlar açısından değil Avrupa Birliği (AB) ve Ortak Pazar açısından bir rekabet kısıtı olarak değerlendirilebilecektir.

90 Nitekim, şikayetçi başvurusunda, AB Rekabet Hukuku'na atıfta bulunarak, Roma Anlaşması'nın 81. maddesinin malların serbest dolaşımını durdurmaya ya da önlemeye yönelik her türlü girişimi yasakladığını belirtmiştir. Bu noktada, AB rekabet hukuku açısından ortak pazar kavramının önemi dikkate alınmalıdır. Malların Avrupa Birliği üye ülkeleri arasında serbest ticaretinin (paralel ithalat) engellenmesinin yasaklanması "Avrupa Ortak Pazarı" oluşturma hedefine yönelik bir düzenleme olup bu düzenlemeler çerçevesinde AB üyesi ülkeler arasındaki ticaret "uluslararası" bir ticaret niteliğinde değil, birliğe üye ülkelerin oluşturduğu Tek Pazar içerisinde gerçekleşen bir ticaret niteliğinde görülmektedir.

¹ Kurul kararları: 11. 6.2000 tarih, 00-44/472-257 sayılı Sesa, 24.11.2005 tarih, 05-79/1099-316 sayılı Armada Bilgisayar, 2.8.2007 tarih, 07-63/767-275 sayılı Vira Kozmetik

² Kurul'un 8.7.2004 tarih, 04-46/597-145 sayılı Pınar-Sodima kararı.

100 Öte yandan, franchise anlaşmasının 3.1. maddesi, franchise alanın Levi's İstanbul'dan aldığı ürünleri sadece perakende alıcılara satmasını öngörmekte iken, yine aynı maddede anlaşmanın hiçbir hükmünün franchise alanın Avrupa Birliği, Norveç veya İsviçre'de bulunan yetkili perakendecilerle ticaret yapmasını engellemeyeceği hükme bağlanmıştır. Taraflar arasında, anlaşma hükümlerinin farklı şekilde yorumlanmasından doğan bir özel hukuk anlaşmazlığı söz konusudur. Bahse konu özel hukuk anlaşmazlığı, franchise anlaşmasının Levi's İstanbul tarafından maddi ve hukuki dayanağı olmadan tek tarafı olarak feshedildiği iddiasıyla da ortaya çıkmakta olup, Levi's İstanbul'un Özlenir Giyim'le, aralarındaki ticari ilişkiyi bitirmek istediği bu davranışın rekabet açısından endişe yaratacak bir amacı ya da etkisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

110 Dolayısıyla, Levi's İstanbul'un Özlenir Giyim'in Levi's markalı ürünleri ihraç etmesini engellemesi ya da ilgili franchise sözleşmesini feshetmesi eylemlerinin 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bir rekabet ihlali olarak değerlendirilemeyecektir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

120 Dosya konusu iddialara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.